

دکتر قدرت اخوان اکبری، رئیس دانشکده علوم پزشکی استان اردبیل:

کاهش هزینه‌های درمانی مردم دست‌آورد اصلی طرح تحول سلامت

رئیس دانشکده علوم پزشکی استان اردبیل معتقد است با اجرای طرح تحول سلامت، هزینه درمانی مردم در بخش دولتی به میزان قابل توجهی کاهش یافته و موارد مراجعه بیماران غیربیمه‌شده تأمین اجتماعی به بیمارستان‌های دانشگاهی بسیار بیشتر شده است. دکتر اخوان اکبری در گفت‌وگو با ویژه‌نامه استانی آنتی‌نو، تعامل سازمان تأمین اجتماعی با مراکز درمانی دانشگاهی و بخش خصوصی در این استان را مناسب می‌داند اما در مقابل از برخی تاخیرها در پرداخت مطالبات، گلایه‌مند است.

سازمان تأمین اجتماعی مهمترین سازمان ارائه‌دهنده خدمات بیمه درمان در کشور و در استان اردبیل است که افراد زیادی را تحت پوشش خدمات درمانی قرار داده و در عین حال دومین تولیدکننده خدمات درمانی در کشور پس از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است. امکانات مطلوبی هم در بخش درمان این سازمان فراهم شده اما پس از اجرای طرح تحول نظام سلامت و ابلاغ تعرفه‌های جدید برای بیمه‌شدگان سایر بیمه‌ها که طبق آن باید سهم بیشتری در مراکز اختصاصی تأمین اجتماعی بپردازند و همچنین به علت رایگان نبودن زایمان طبیعی در مراکز یادشده، به نظر می‌رسد سطح کمی خدمات درمانی سازمان تأمین اجتماعی برای بیمه‌شدگان سایر سازمان‌ها، کاهش یافته و مراکز درمانی این سازمان، بیشترین تمرکز خود را بر درمان بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران خود گذاشته‌اند و این امر، افزایش شدید بار مراجعه سایر اقشار مردم به مراکز درمانی تابعه دانشگاه را ایجاد کرده است. ضمناً به علت کمبود متخصص در استان، تعدادی از رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی در مراکز تأمین اجتماعی وجود ندارد، لذا تعداد زیادی از این بیماران در مراکز مذکور، پذیرش نمی‌شوند یا اینکه بلافاصله پس از پذیرش، به بیمارستان‌های تابعه دانشگاه اعزام می‌شوند.

ارتباط، تعامل و همکاری مدیریت درمان تأمین اجتماعی استان با ارائه‌دهندگان خدمات درمانی و تشخیصی بخش خصوصی، دولتی و دانشگاهی چگونه است؟ چه پیشنهادهایی برای توسعه و تعمیق این تعامل و همکاری دارید؟

تعامل و همکاری تأمین اجتماعی با مراکز خصوصی از نظر مسائل بیمه‌ای، مناسب بوده است. البته بعضی مراکز خصوصی و دولتی از برخی موارد تاخیر در پرداخت‌ها گله‌مند هستند که حتی در مواقعی منجر به عدم پذیرش بیماران بیمه‌شده یا لغو قرارداد با بیمه تأمین اجتماعی شده است. تأمین اجتماعی در برخی بیمارستان‌های دولتی مانند بیمارستان ولایت گرمی و بیمارستان امام خمینی (ره) بیه‌سوار، نماینده مقیم ندارد که موجب بروز مشکلاتی مانند ارسال پرونده‌ها به اردبیل یا سایر مراکز می‌شود. ضمناً بر خلاف سایر بیمه‌های پایه که عمده کسورات اعمالی آنها برای اسناد پزشکی مراکز درمانی دولتی در یک مرحله صورت می‌گیرد، بیمه تأمین اجتماعی از الگوی اعمال کسورات زیاد در دو مرحله (کسورات اعمالی کارشناس مقیم بیمارستان و سپس کسورات اعمالی پس از ارسال اسناد توسط دفتر رسیدگی به اسناد پزشکی) تبعیت می‌کند.

طرح تاکنون بالغ بر ۱۱۷ میلیارد تومان در استان هزینه شده و به همین میزان، هزینه‌های درمانی مردم کاهش یافته است. ضمناً در راستای درمان بیماری‌های صعب‌العلاج، مرکز درمان ناباروری دانشگاه با صرف اعتباری بالغ بر ۲۳ میلیارد ریال در محل ساختمان موسسه ریحانه، تجهیز و راه‌اندازی شد. از ابتدای اجرای طرح تحول سلامت تا پایان سه ماه اول سال جاری، از مجموع ۸۰ هزار و ۹۶۵ مورد زایمان در بیمارستان‌های تابعه دانشگاه (زایمان طبیعی و سزارین)، تعداد ۳۵ هزار و ۵۳۶ مورد زایمان طبیعی بوده و مادران بدون پرداخت هیچ هزینه‌ای ترخیص شده‌اند. کاهش درصد سزارین در بیمارستان‌های تابعه دانشگاه معادل ۱۱،۸ درصد، افزایش رضایتمندی مردم به میزان ۹۱ درصد از خدمات ارائه شده در مراکز درمانی استان، ایجاد و راه‌اندازی ۱۸ کلینیک ویژه تخصصی و فوق تخصصی نوبت عصر با حضور ۲۱۹ نفر از پزشکان متخصص و فوق تخصص در اقصی نقاط استان، راه‌اندازی کلینیک شماره یک دندانپزشکی در محل دانشکده دندانپزشکی اردبیل، توسعه تخت‌های NICU به تعداد ۱۳ تخت در بیمارستان‌های علوی و بوعلی، احداث مرکز غربالگری سرطان و مرکز شیمی‌درمانی سرپایی ۲۴ تختخوابی در مرکز آموزشی و درمانی امام خمینی (ره) اردبیل، از جمله مهمترین اقداماتی است که در مدت اجرای طرح تحول سلامت انجام شده است. همچنین می‌توان به افتتاح کلینیک ویژه تخصصی مشکین‌شهر، نمین‌شهر، شهرک کارشناسان، پارس‌آباد و خلخال اشاره کرد. در مجموع می‌توان گفت دست‌آورد اصلی اجرای این طرح در استان اردبیل، تحقق نسبی عدالت در دسترسی به خدمات سلامت و نیز کاهش چشمگیر میزان هزینه از جیب مردم بوده است.

سطح کمی و کیفی خدمات درمانی سازمان تأمین اجتماعی با توجه به شمار بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران تحت پوشش این سازمان در استان اردبیل را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

خدمات درمان و سلامت، یکی از نیازهای مهم هر جامعه است. در استان اردبیل وضعیت کلان درمانی از نظر امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی چگونه است؟ مهمترین مشکلات این حوزه از نگاه شما چیست؟

از نظر امکانات و نیروی انسانی تخصصی و فوق تخصصی، وضعیت نسبتاً مطلوبی در استان برقرار است و در کلیه رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی مورد نیاز به استثنای یکی دو مورد، امکانات، تجهیزات و نیروی انسانی لازم جهت ارائه خدمات درمانی ضروری به مردم مهیا است. عمده مشکلات موجود در ارتباط با خدمات فوق تخصصی، نبود فوق تخصص در رشته‌های جراحی کودکان و جراحی عروق است که البته در این دو رشته نیز افراد واجد شرایط در یکی دو سال آینده با اتمام تحصیلات خود، شروع به کار خواهند کرد. همچنین در طول سال‌های گذشته، بیشترین تعداد پزشکان متخصص به شهرستان‌های واقع در مناطق محروم اختصاص داده شده که این کار در راستای افزایش بهره‌مندی اهالی شریف شهرستان‌های تابعه از خدمات درمانی و تحقق عدالت در دسترسی به خدمات سلامت بوده است.

طرح تحول نظام سلامت را فارغ از برخی اشکالات در زمینه زیرساخت‌ها و نیز پایداری منابع مالی مورد نیاز، شاید بتوان انقلابی در حوزه خدمات سلامت به شمار آورد. اجرای این طرح چه دست‌آورد‌های ملموسی برای مردم و بخش درمان استان در بر داشته است؟

طرح تحول نظام سلامت در قالب چند بسته در حوزه درمان به اجرا گذاشته شد. با اجرای هر یک از بسته‌های این طرح، میزان خدمت‌رسانی به مردم در حوزه سلامت و درمان به نحو چشمگیری افزایش یافت. بیماران بستری قبل از اجرای طرح تحول بالغ بر ۳۳ درصد صورتحساب بیمارستان‌های دولتی را پرداخت می‌کردند که با اجرای این طرح، هزینه بستری بیماران به حدود ۷،۵ درصد رسید. در قالب این بسته از ابتدای

به علت کمبود متخصص در استان، تعدادی از رشته‌های تخصصی و فوق تخصصی در مراکز تأمین اجتماعی وجود ندارد، لذا تعداد زیادی از بیماران در مراکز مذکور، پذیرش نمی‌شوند یا اینکه بلافاصله پس از پذیرش، به بیمارستان‌های تابعه دانشگاه اعزام می‌شوند